

DATOS IDENTIFICATIVOS

Conciencia Lingüística (Language Awareness) e Adquisición de Segundas Linguas en Contextos Multilingües

Materia	Conciencia Lingüística (Language Awareness) e Adquisición de Segundas Linguas en Contextos Multilingües			
Código	V01M126V01201			
Titulación	Máster Universitario en Lingüística Aplicada			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Profesorado	Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Correo-e	xoanp@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Analizaremos o papel que as destrezas lingüísticas que xa posúe o falante (e/ou alumno), xogan na adquisición de L2 (L3, L4...), nomeadamente a súa conciencia (meta)lingüística en situacións de bilingüismo.			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os/as estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os/as estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os/as estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os/as estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Capacitación dos estudantes para que adquiren coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas máis relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B4	Capacidade dos/as estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoos de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
B5	Capacidade dos/as estudantes para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o máster
C1	Coñecemento dos principios básicos, as técnicas fundamentais e algúns resultados destacados da investigación actual en lingüística
C3	Capacidade para distinguir e aplicar axeitadamente os distintos métodos de investigación en lingüística.
C7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística.

C9	Capacidade para xestionar os recursos lingüísticos e a información lingüística para propósitos académicos e de investigación (identificación e acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos e equipamentos, utilización de tecnoloxía para rexistrar datos, manexo de bases de datos, etc.)
C10	Capacidade no manexo das diferentes tecnoloxías lingüísticas que conforman a actual sociedade do coñecemento: dicionarios electrónicos, correctores e tradutores automáticos, e sistemas de aprendizaxe de lingua asistida por ordenador.
D1	Expresión correcta, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
D2	Dominio da expresión e a comprensión oral e escrita dun idioma estranxeiro.
D4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
D6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
D8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer os recursos metodolóxicos para o estudo da adquisición de L1 e L2 en contextos multilingües e multimodais.	A1 A2 A3 B1 B2 B5 C1 C3 C7 C9 C10 D6
Comprender os fundamentos da conciencia metalingüística (language awareness) que permiten tender pontes entre a adquisición de L1 e L2.	A1 A4 A5 C1 C7
Adquirir aspectos teóricos e prácticos relacionados co ensino de linguas.	A1 A2 A4 A5 B2 C1 C7 C10
Manexar coñecementos do eido de investigación do bilingüismo.	A2 B2 B5 C1 C3 D4
Saber aplicar recursos para a elaboración de materiais didácticos de ensino de linguas adaptados ós novos contextos multilingües.	A2 A3 A4 A5 B2 B4 C7 C9 C10 D1 D2 D4 D6 D8
Dominar aspectos teóricos e prácticos relacionados coa investigación sociolingüística.	A2 B2 D8

Contidos

Tema

1. Nocións de partida.	1.1. Conciencia (meta)lingüística.
1.1. Conciencia (meta)lingüística.	1.1.1 A conciencia (meta)lingüística como destreza cognitiva.
1.2. Bilingüismo.	1.1.2 A conciencia (meta)lingüística como compoñente emocional.
1.3 Bilingüismo e desenvolvemento das capacidades cognitivas.	1.1.3 A conciencia (meta)lingüística como discurso.
	1.1.4 Adquisición e aprendizaxe da conciencia (meta)lingüística.
	1.2. O termo bilingüismo.
	1.2.1 Termos, conceptos e ferramentas.
	1.2.2 A discriminación entre bilingüismo, plurilingüismo e multilingüismo.
	1.2.3 Tipos de bilingüismo.
	1.2.4. Psicolingüística do bilingüismo.
	1.2.5 Sociolingüística do bilingüismo.
2. Bilingüismo e destrezas cognitivo-intelectivas.	2.1 O descubrimento precoz da arbitrariedade lingüística.
2.1 O descubrimento precoz da arbitrariedade lingüística.	2.1.1 Monolingües e bilingües.
2.2 As etiquetas-lingua.	2.1.1.1 Diferencias nas súas experiencias de adquisición lingüística: aspectos emocionais e cognitivos.
	2.2 As etiquetas-lingua.
	2.1.1 Factores emocionais.
	2.1.2 Factores cognitivos.
	2.1.3 As etiquetas-lingua adultas.
3. Adquisición de L2 en contextos plurilingües.	3.1 Adquisición e aprendizaxe espontáneas de L2.
3.1. Adquisición e aprendizaxe espontáneas.	3.1.1 ¿Como aprenden linguas os inmigrantes?
3.2 Aprendizaxe formal e regrada.	3.1.2 Papel acumulativo da conciencia lingüística nos inmigrantes.
	3.2 Aprendizaxe formal e regrada.
	3.2.1 A detección do repertorio comunicativo do alumno na aula de L2.
	3.2.2 Tácticas do profesor.
4. O recurso á(s) lingua(s) do alumno en didáctica de L2.	4.1 Posicións teóricas.
4.1 Posicións teóricas.	4.1.1 Propostas inhibitorias.
4.2 Explotación das linguas do alumno na aula de L2.	4.1.2 Propostas propiciadoras.
	4.2 Explotación das linguas do alumno na aula de L2.
	4.2.1 Explotación comunicativa na interacción alumno-profesor e alumno-alumno.
	4.2.2 Uso estratéxico do code-switching.
	4.2.3 Condicións de aprendizaxe e ansiedade.
	4.2.4. Explotación contrastiva das linguas do alumno.
	4.2.5 As pontes lingüísticas da intercomprensión.
5. Desenvolvemento da conciencia (meta)lingüística do aprendiz na didáctica plurilingüe panromance.	5.1 A nosa conciencia inhibida.
5.1 A nosa conciencia inhibida.	5.1.1 Descubrimento do colateralidade ou proximidade lingüística e cultural.
5.2 Estereotipos perceptivos e emocións.	5.2 Estereotipos perceptivos e emocións.
	5.2.1 Descubrimento da reciprocidade perceptiva.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	0	60	60
Lección maxistral	15	0	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Traballo tutelado	Haberá que entregar dúas pequenas tarefas escritas: a 1ª delas (a finais de febreiro) consistirá nunha reflexión autobiográfica sobre a propia conciencia metalingüística; a 2ª (a mediados de abril) será unha síntese razoada do conxunto dos problemas tratados na clase -tanto dos contidos explicados como das lecturas obrigatorias.
Lección maxistral	Nas clases maxistras expóranse os contidos da materia, seguindo unhas lecturas orientativas mínimas (obrigatorias) que se lles ofrecerán ós alumnos. Estipularanse sesións específicas de debate sobre cuestións que susciten un interese particular ó fío dos problemas vistos.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	En titorías ou vía electrónica, cada alumno poderá consultar calquera aspecto en relación cos contidos da materia -explicacións de clase, lecturas obrigatorias e tarefas de curso.
-------------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Dúas tarefas de curso que o alumno terá que entregar por escrito (respectivamente, a mediados de febreiro e mediados de abril). Oportunamente daranse as instrucións necesarias.	70	A1 A2 A3 A4 A5	B4 C10	C9	D1 D4 D8
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos da materia. Comentarios e debates entre os presentes sobre os problemas tratados e as lecturas obrigatorias. Considérase fundamental unha efectiva realización en profundidade das lecturas indicadas.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B5	C1 C3 C7	D2 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Considérase moi aconsellable a asistencia ás clases presenciais para unha axeitada comprensión da materia. A nota final ha ser o resultado das dúas cualificacións parciais arriba indicadas.

Aqueles alumnos que se vexan na imposibilidade de asistir a clases (por motivos xustificadas) compensarán a súa inasistencia con lecturas específicas.

Na avaliación de xullo, os alumnos deberán entregar as dúas tarefas de curso estipuladas para a avaliación de maio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Blackledge, Adrian; Creese, Angela, **Multilingualism: A critical perspective**, 1ª ed., Continuum, 2010
- Brown, H. Douglas, **Principles of language learning and teaching**, 6ª ed., Pearson Longman, 2014
- Clyne, Michael, **"Non ti annoi a parlare solo inglese?" Espressioni di consapevolezza metalinguistica in un bambino bilingue**, 1989
- Cummins, Jim, **Rethinking monolingual instructional strategies in multilingual classrooms**, 2007
- Galindo Merino, Mª Mar, **L1 en el aula de L2. ¿Por qué no?**, 2011
- Grosjean, François, **Bilingual. Life and reality**, 1ª ed., 2010
- Grosjean, François, **Bilingualism: A short introduction**, 1ª ed., Wiley-Blackwell, 2014
- May, Stephen (ed.), **The Multilingual Turn. Implications for SLA, TESOL and Bilingual Education**, 1ª ed., Routledge, 2014

Bibliografía Complementaria

- Bialystok, Ellen, **Bilingualism in development. Language, literacy, and cognition.**, 1ª ed., Cambridge University Press, 2001
- Ellis, Elizabeth, **Language awareness and its relevance to TESOL**, 2012
- Svalberg, Agneta M.-L., **Language awareness in language learning and teaching: A research agenda**, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

No comezo do curso, facilitarase unha Bibliografía completa e detallada ós alumnos matriculados, clasificada por sub-áreas temáticas, e tanto de lecturas recomendadas como de lecturas complementarias.

Todas estas lecturas enviaranse en PDF ós alumnos por Dropbox.
